

SULF:s kongress 2024

Hur (o)fria är egentligen svenska universitet och högskolor?

Akademisk frihet har länge och väl stötts och blötts i olika korridorer. SULF har tidigare på ett förtjänstfullt sätt deltagit i debatten med fina bidrag som t.ex. skriften "Om akademisk frihet" från 2023 av Shirin Ahlbäck Öberg. Dock tycks dess innebörd vara lite av en hal tvål på det akademiska golvet. Så länge det inte tydliggörs vilka yttre och inre hot som akademien ska förhålla sig till förblir det svårt att avgöra om vi faktiskt har ett problem eller inte med akademisk frihet i Sverige. Det förefaller därför angeläget att vässa och skärpa SULF:s strategier för att värna den akademiska friheten i relation till grundforskningens och undervisningens förutsättningar. I SULF:s verksamhetsinriktning 2022-2024 står "Vi ser konkreta hot mot den akademiska friheten i vår omvärld". Sådana inslag i debatten fyller sin funktion men riskerar samtidigt att mynna ut i snömos snarare än klara och användbara insikter.

SULF-SU efterfrågar en central strategi för konkretisering av innebörden av akademisk frihet, dess status på svenska lärosäten samt en kartläggning av yttre och inre hot och eventuella konsekvenser av dessa i relation till stat, politik och marknad.

SULF/Stockholm hemställer därför:

- Att uppdra FS att konkretisera innebörden av akademisk frihet i kommande verksamhetsinriktning genom kartläggning av vilka yttre och inre hot mot akademisk frihet som SULF anser föreligger.
- Att uppdra FS att verka för att grundforskningen stärks som förutsättning för akademisk frihet.
- Att uppdra FS att verka för att värna lärosätenas autonomi och kritiska uppdrag i både utbildning och forskning.